

Du håller det första numret av ett nytt nyhetsbrev i din hand. Bakom detta brev står fackförbunden LO, TCO, SACO och Sveriges Kristna Råd.

Vi vill med nyhetsbrevet bevaka vad som händer inom arbetslivsområdet utifrån den gemensamma värdegrund vi har; att en människas liv är okränk- bart, oavsett kön, etnicitet, hudfärg eller religion.

Vi kommer att belysa mångfald i arbetslivet, psykosocial arbetsmiljö och aktuell forskning. Vi vill också skildra goda exempel i kampen för arbetslösa och mot arbetslösheten. I detta nummer skall vi se hur frågorna om rasism och invandrarfientlighet behandlas både av fack (LO, TCO) och arbetsgivare (Skandia). Vi vill också redan nu inbjuda till en konferens om rasism i Karlstad som arrangeras av fackföreningarna och kyrkorna på FN-dagen den 24 oktober.

*Per Starke,
Svenska kyrkans
Arbetslivscentrum*

Sociallagstiftning med anor

I samband med Assyriernas erövringar av Israel (Nordriket) 722 f Kr kom en stark flyktingström till Jerusalem. Hur skulle man hantera denna situation?

Det judiska folket hade under århundraden själva varit flyktingar i Egypten och invandrare i Kanaans land. Nu uppstod en ny situation där det är judarna som är landägare och får ta emot flyktingar som kommer till dem för att söka skydd.

Vi kan säkerligen ana att det inte var helt smärtfritt. Just därför uppstod ett behov av att formulera en judisk sociallagstiftning som beskrev hur man skulle hantera invandraren.

I Gamla Testamentet ställs denna etik under den

högsta auktoriteten. Det är Gud själv som talar: "En invandrare får du inte förtrycka. Ni vet hur det är att vara invandrare, ni var ju själva invandrare i Egypten." Det judiska folket får därmed den för dem högsta tänkbara auktoriteten bakom sin sociallagstiftning.

Även skattelagstiftningen, förmodligen den första i världen som inbegriper invandraren, formuleras vid denna tid: "Vart tredje år skall du ta allt tionde av årets skörd till städerna och lägga upp det där. Leviterna, som till skillnad från dig inte har fått någon andel eller egendom, liksom invandrarna, de faderlösa och änkorna som bor i dina städer, skall då få komma och äta sig mätta."

Skatt i form av tionde hade man haft länge, men nu skulle en tredjedel av skatten tillfalla de jordlösa i stället för kungen och templet.

Motiven till denna barmhärtighetsetik är klara. Det finns ett teologiskt och ett allmänmänskligt. Ur teologisk synvinkel motive- rar Gud barmhärtigheten med att han själv är barmhärtig. Rätten grundas i Guds godhet; "Ty jag är barmhärtig." Det allmän- mänskliga motivet är att judarna själva varit flyk- tingar, de vet hur det känns och vilka behov man har som flykting. Nu är det någon annan som är flyk- tingen, då är det deras tur att hjälpa till.

Per Starke, redaktionen

Rasister inte välkomna på Skandia

Skandia har ett värderingssystem som går ut på att ingen människa får sätta sig på någon annan. Det betyder att människor med rasistiska och antidemo- kratiska värderingar får

svårt för att arbeta kvar på Skandia.

Inom varje affärsenhet finns en etikansvarig som kon- trollerar att riktlinjerna efterföljs. På koncernnivå finns en etikgrupp med övergripande ansvar.

De etiska riktlinjerna antogs gemensamt 1996 av företagsledning och fack- klubbar. Sedan dess har man haft anledning att pröva dem i verkligheten.

En anställd laddade hem barnpornografiska bilder till sin dator. Detta föranledde att han uppmanades att säga upp sig.

Det handlar inte om angivere, säger personal- direktör Ola Ramstedt. Varje människa har åsikts- frihet och full integritet, så länge man inte sätter sig på någon annan.

Källa: Arbetsliv i utveck- ling, nr 1 2000

TÄNKVÄRT

"En invandrare får du inte förtrycka. Ni vet hur det är att vara invandrare, ni var ju själva invandrare i Egypten."

2:a Moseboken 23:9

Konferens om rasism och nazism

*Det finns de som säger
att detta aldrig har hänt*

*De har aldrig hört
taggtrådens vaggsång
Aldrig känt lukten av
nybränt människokött
Aldrig sett människor
brinna som facklor
på högspänningstråden
Ett medvetet val
när allt blir mörker
och Herren slutar ge svar
När smärtan och svälten
tagit livet av Hoppet
Då gick de på tråden
de gick varje dag
mot den sjungande
tråden*

*En vaggsång
som fångade minnet
av en mor och en mormor
som stigit i stinkande
flammor av rök
mot en himmel som glömt*

*De valde att sjunga
en vaggsång i kören
med Europas Tystnad
som ackompanjemang
och Döden som dirigent*

*Det finns de som säger
att detta aldrig har hänt*

Så börjar Eva Thorstenssons bok, ”inte glömma, inte minnas”. Med samma intensitet fortsätter hon att beskriva judinnan Floras vistelse i koncentrationsläger, kriget på Balkan och ett rasistiskt mord i Skåne.

Eva har lyckats skriva något så märkligt som en poetisk dokumentär. Kanske är det just denna ovanliga blandning av poesi och verkliga händelser som gör att det inte går att lägga boken ifrån sig.

Eva Thorstensson har på ett utmärkt sätt fångat rasismens grymhet och

meningslöshet. Hon får oss att förstå att rasism och nazism inte var något specifikt för 40-talets Tyskland. Vi har det runt omkring oss även i vårt land. Boken slutar med följande dikt:

*”... 'Ska vi prygla negern'
lär någon ha sagt
när han som inte såg
Döden vid hörnet
precis gick förbi
Efter nån sekunds dis-
kussion
drog han som sen skulle
dömas för mord
på sig sin armbindel
och sneddade över gatan
och han som skulle
dömas för medhjälp
slöt upp vid hans sida
Han som var svart
som septembernatten
kanske tänkte
vad skönt det ska bli
att få sova när jag
väl kommit fram
till min kompis igen
Det var kyligt
så han sneddade snabbt
över Torget
Träden prasslade
viskande bredvid
men han kunde inte
förstå deras varning
och han hörde nog inte
stegen bakom sig
Han hörde nog inte
förrän nån sekund
innan det hände
Strax innan
han vände sig om
hörde han stegen
bakom sig
hur de snabbt och bestämt
närmade sig
och han stannade till
vände sig om
och han som skulle
dömas för mord*

*stod plötsligt där
bara en meter
framför*

*Han sa ingenting
och Patric hälsade
artigt*

*'How do you do?'
och han som var
äldst
svarade 'Good'
precis då den yngre
med armbindeln på
armen*

*och trasiga muddar
slog till hårt mot hans bröst
Kanske förstod han inte
ännu*

*att han skulle dö
i ett buskage
med bara månen som vittne
så han sprang
och han som var 18
sprang efter
ett tiotal meter
skrek hotfulla ord
om 'nigger' och 'död'
Han sprang mot Döden
och gärningspojarna
sprang åt motsatta hållet
De stannade till
och det var droppar av
blod*

på butterflykniven.

*'Jag fick han, den bara
sjönk in'*

*Patric sprang för sitt liv
men dog i ett svenskt
buskage 700 mil
från sin mamma
som väntade på
roliga brev och presenter
Allt medan butterflykniven
sköjs av och stoppas
tillbaka*

*i höger ficka
kämpar Patric för livet
och kanske han tar
sitt sista andetag
precis då han som är 16
har stoppat tillbaka
sin nya armbindel*

Eva Thorstensson

*i vänster ficka
eller kanske han dör
just i det ögonblick
som mördaren
och han som skrek
om 'nigger' och 'död'
äter vid bordet i köket
chokladpudding
med vispad grädde”*

Tillsammans med Brottsförebyggande Centrum i Karlstad kommer LO, TCO, SACO och Sveriges Kristna råd att göra en konferens om rasism och nazism i dagens Sverige.

Brottsförebyggande Centrum har ett aktivt arbete mot nazism. De sprider kunskap om nazismens historia och om hur nazisterna arbetar idag. Detta sker genom medverkan i skolor, vid föräldraträffar och vid olika organisationers möten och träffar. De anordnar också veckolånga studieresor till Auschwitz för i första hand skolungdomar, som sedan medverkar som informatorer för andra skolelever.

”Det ska vara svårt att vara nazist i Värmland”,

forts. på nästa sida

LO trappar upp arbetet mot nazismen

LO's styrelse har fattat beslut om en långsiktig kraftsamling mot nazism och fascism.

”Det har varit alldeles för tyst om fackets och de fackliga aktivas roll som moståndskraft till nazismen. Facket har ett ansvar att stärka demokratin, och varje medlem behövs för att sätta stopp för de antidemokratiska krafterna. Vi kan och ska påverka samhällsutvecklingen även i den här frågan”, säger LOs ordförande Bertil Jonsson.

Under 1999 skedde en ökning av nazistiskt våld riktat mot företrädare för det offentliga samhället, mot journalister och

politiker, men också mot fackligt aktiva och enskilda personer. Facket kan inte stillatigande acceptera denna utveckling. LOs styrelse har därför beslutat om en långsiktig kraftsamling mot nazism, fascism och rasism som innebär att det pågående arbetet mot nazism och för demokrati övergår i en ny intensivare fas.

”Arbetet bygger på ett aktivt deltagande och engagemang från medlemmarnas sida. Deras erfarenheter, kunskaper och behov ska ligga till grund och styra innehållet och hur arbetet ska genomföras”, säger Bertil Jonsson.

Viktiga steg i arbete är:

- LO har inlett en seminarieserie om facket och nazismen.
- En skrift som skildrar fackets historiska möten med nazismen ska ges ut i samband med första maj där huvudparollen är ’alla behövs - stoppa rasismen’.
- Sprida kunskap om LO-facken i Värmlands studieresor till Auschwitz/Birkenau och deras brottsförebyggande arbete i övrigt. Sprida kunskap om andra goda exempel när det gäller arbetet mot antidemokratiska krafter och för människans lika

värde, demokrati och mångfald.

- En satsning riktad till skolungdomar. Satsningen kommer att se olika ut för landets regioner utefter behov.
- Samverkan med arbetsmarknadens parter som syftar till gemensamma handlingsplaner för att stoppa nazismen och stärka demokratin.
- Samarbete inom Norden och Europa inom ramen för Nordens Fackliga Samorganisation, NFS och Europeiska Fackliga Samorganisationen, EFS.

*Maria-Paz Acchiardo
Tel 08-796 28 19*

forts. från föregående sida
säger Greger Wahlgren, poliskommisarie och chef för Brottsförebyggande

”Det ska vara svårt att vara nazist i Värmland.”

Centrum. Ett exempel på att man lyckats med sin satsning är att inga nazistkonserter har hållits i Värmland sedan 1995.

Boka därför in en resa till Karlstad på FN-dagen den 24:e oktober. Ett mer detaljerat konferensprogram kommer att preciseras i ett kommande nyhetsbrev.

Per Starke, redaktionen

Boken kan beställas från Heidruns förlag AB, Fensbol 39, 685 93 Torsby, Tel. 0560-421 36

Sveriges kyrkoledare uttalar sig om rasism och våld

Ett tjugotal kyrkoledare från de olika kyrkorna och kristna samfundet i Sverige har kommit överens om följande uttalande om rasism och våld.

Kyrkoledarna i Sverige delar på djupet den oro som många känner för den senaste tidens rasistiska våldsbrott i Sverige. Vi vill ge vårt stöd för alla ställningstaganden till försvar för de mänskliga rättigheterna i vårt land.

All diskriminering och all förföljelse på grund av hudfärg, etnicitet, språk

eller kultur är absolut oförenligt med kristen tro. Det är glädjande att märka de många positiva signaler från enskilda och grupper som nu blir tydliga: när unga och äldre markerar avståndstagande mot rasism och våld i samhället ger det oss alla hopp.

Tillsammans måste vi i ord och handling visa, att vi aldrig kan tolerera att människor behandlas illa.

Vi vill därför uppmana varje församling och varje kristen att ta sitt ansvar

- genom att stödja och be för politiker, polis och alla goda krafter

som ställer upp till försvar för människovärdet

- genom att bidra aktivt till öppna samtal på alla nivåer om de grundläggande mänskliga värden som är hotade.

Stjärnholm 27 oktober 1999.

Källa: Aktuellt från Ekumeniska centret, 4:1999

TCOs tio punkter mot nazismen

1. I år kommer vi att ordna en resa till Auschwitz och Birkenau för yngre aktiva i TCOs förbund. Då kommer ett första trettiotal ambassadörer att med egna ögon ha sett helvetets hemvist på jorden. Dessa förtroendevalda kommer att få chansen att lära sig mer för att kunna fungera som inledare, debattörer och samtalsledare ute i det vanliga arbetet.

2. Sture Nord kommer att inbjuda arbetsgivarföreträdare och fackliga centralorganisationer för att se om vi tillsammans över partsgränserna kan samlas till ett mer omfattande arbete för demokratin för att gemensamt bekämpa nazismen. Om vi

arbetar tillsammans finns goda förutsättningar att nå ut till varje arbetsplats i landet.

3. TCO kommer att inbjuda enskilda företag för att tillsammans med oss pröva nya vägar i ett gemensamt samarbete för demokrati och mot nazism. Vi är intresserade av att i första hand samarbeta med stora företag och med företag som är viktiga för unga människor.

4. Det pågår ett arbete för att ta fram ett material för diskussion på arbetsplatserna och i det vardagliga fackliga arbetet. Ett material som ska mobilisera och aktivera medlemmar och lokala organisationer.

5. TCO kommer under

2000 att på alla fackliga kurser, inom TCO's förbund ta upp frågan om hur vi stärker demokratin och bekämpar nazism och rasism.

6. TCO utlyser en uppsatstävling bland landets studenter med temat nazismen och demokratin.

7. TCO kommer att ta initiativet till en forskningsinsats om den fackliga rörelsen och nazismen under 1930- och 1940-talet. Vilken roll spelade fackföreningarna då, finns det erfarenheter att lära sig av, eller finns det misstag som vi ska vara på vår vakt emot.

8. Med utgångspunkt från studieresan till Auschwitz

och Birkenau kommer TCO ta fram en film, som ska kunna användas för att inleda diskussioner på möten.

9. Ett arbete pågår inom TCO och TCO-förbunden hur organisationens stadgar bör vara utformade, vilka möjligheter och regler som ska gälla till värn för demokratin och vilka grunder som ska finnas för att kunna utesluta aktiva kriminella, arbetande i olagliga nazistiska organisationer.

10. I TCOs fackliga nutidsorientering, som 1999 hade över 18 000 tävlande gymnasieelever, ska frågan om nazismen och mångfalden i arbetslivet tas upp.

Kurser och konferenser

Jäst i verkligheten. En kurs om kyrkans roll i samhälle och arbetsliv med start den 9-12 oktober.

Västerås stifts arbetsgrupp för kyrka-arbetslivsfrågor inbjuder till utbildning med start i höst och avslutning hösten 2001. Under tre

tillfällen samlas kyrkoarbetare och andra med intresse för samhälls- och arbetslivsfrågor för att fördjupa sina kunskaper om arbetslivet.

Kursen spänner över ämnen som etik, samhälle, arbete, ekonomi och folkhälsa.

Kol och stål konferens 25-29 oktober i Norberg, Bergslagen.

De flesta gruvdistrikt i Europa har genomgått stora strukturella förändringar de senaste åren. Det handlar om arbetslöshet och förändrade arbetsvillkor, men också om nya industrier som etablerat sig. I flera av de nya näringarna används ny teknologi och kvinnor har lättare att få jobb än män.

Läs mer om kurserna på www.kyrka-arbetsliv.org

Hur tacklar facken, kyrkan och andra rörelser dessa frågor?

Kyrka arbetsliv 5 poäng

Kursen ger modeller för praktisk verksamhet med kyrka arbetsliv, metodik för att utveckla egna modeller och internationella

erfarenheter. Strukturella frågor som berörs är bl a globalisering, cityteologi, arbetslösa, minoriteter, invandrare, långtidsarbetslösa. Stor vikt läggs vid den teologiska analysen av vardagens och arbetets helighet.

Nytt från kyrka arbetsliv ges ut av arbetsgruppen för kyrka arbetsliv bestående av representanter från LO, TCO, SACO och SKR (Sveriges Kristna Råd). I ledningsgruppen sitter:
Jan-Erik Nyberg, TCO (ordf), janerik.nyberg@tco.se
Lars-Göran Pettersson, LO, lars-goran.pettersson@lo.se
Mogens Månsson, SACO, mogens.mansson@saco.se
Thorild Zettergren, SKR, thorild.zettergren@smf.se
Per Starke, SKR, per.starke@bracke.org
Beställning och material skickas till redaktören Per Starke Svenska Kyrkans Arbetslivscentrum Bräcke Diakonal Utveckling Box 21062 SE-418 04 Göteborg
Telefon 031-50 25 05
Fax 031-50 27 30
E-post per.starke@bracke.org
Hemsida www.kyrka-arbetsliv.org